

ΕΛΕΤΑΕΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Προς:

Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Γιώργο Αμυρά

Μεσογείων 119, Αθήνα 11526

τηλ. 213 1513 839, 213 1513 817, 213 1513 814

e-mail: secdepmin.envr@ypen.gr

ΑΠ. ΕΛΕΤΑΕΝ: 2021/236

Αθήνα, 6 Απριλίου 2021

Αξιότιμε κ. Υφυπουργέ,

Με την παρούσα επιθυμούμε να θέσουμε υπόψη σας θέματα της αρμοδιότητάς σας που αφορούν την ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας.

Ειδικά για τα θέματα που σχετίζονται με την προστασία της βιοποικιλότητας και το δίκτυο Natura, σας επισυνάπτουμε συνοπτικό Υπόμνημα.

A] Ένα αιολικό πάρκο είναι γενικά μια φιλική προς το περιβάλλον μορφή παραγωγής ενέργειας που, σε κάθε περίπτωση, συμβάλει στην αντιμετώπιση του μεγαλύτερου περιβαλλοντικού προβλήματος του πλανήτη, της κλιματικής αλλαγής. Αυτό θα πρέπει να λαμβάνεται ισχυρά υπόψη κατά τη στάθμιση που διενεργεί η Διοίκηση προκειμένου να λάβει απόφαση για μια επενδυτική πρόταση. Μόνο εάν αποδεικνύεται, κατόπιν συγκεκριμένης τεκμηρίωσης, ότι η υλοποίηση της πρότασης θα επιφέρει σημαντική αρνητική επίπτωση σε ένα προστατευτέο αντικείμενο υψηλής αξίας (π.χ. στην κατάσταση διατήρησης ενός σημαντικού είδους χαρακτηρισμού, οικοτόπου προτεραιότητας κ.λπ.), θα πρέπει η επένδυση να απορρίπτεται.

B] Την περίοδο αυτή είναι υπό εκπόνηση σε όλη την Ελλάδα οι αναγκαίες Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες που θα οδηγήσουν στη θέσπιση, μέσω Προεδρικών Διαταγμάτων, ζωνών προστασίας στις περιοχές Natura 2000 και, μέσω Σχεδίων Διαχείρισης, διαδικασιών για την παρακολούθηση και εφαρμογή μέτρων και πολιτικών προστασίας. Οι μελέτες αυτές είναι σημαντικές για την ορθή εφαρμογή της ενωσιακής περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Σε συνδυασμό με τη θέσπιση και την παρακολούθηση των στόχων διατήρησης για τα προστατευτέα αντικείμενα, μπορούν να διαμορφώσουν ένα αποτελεσματικό πλαίσιο που θα προσφέρει προστασία και ασφάλεια δικαίου.

Οι ΕΠΜ πρέπει να αποτελούν **ολοκληρωμένες προσεγγίσεις που στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης θα διασφαλίζουν την περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική ισορροπία.**

Για να επιτευχθεί έχουμε καταθέσει τρεις προτάσεις:

- οι ΕΠΜ να συνοδεύονται από αναλυτική και τεκμηριωμένη **εκτίμηση των επιπτώσεων** των μέτρων που προτείνουν στην ανάπτυξη, το κλίμα και την κοινωνία. Ιδιαίτερα, η επίτευξη των στόχων προστασίας της βιοποικιλότητας θα πρέπει να εξετάζεται σε

ΕΛΕΤΑΕΝ

Κώστα Βάρναλη 52 & Επιδάουρου, Χαλάνδρι 15233 (Πολύδροσο), τηλ. 2108081755, fax. 2106816837
e-mail info@eletaen.gr web www.eletaen.gr

FOLLOW US

συνδυασμό με την επίτευξη των στόχων για την κλιματική αλλαγή, που συνιστά τον υπ' αριθμό ένα κίνδυνο για τη βιοποικιλότητα.

- Θα πρέπει **κατά την εκπόνηση, παραλαβή, σχολιασμό και την έγκριση των ΕΠΜ να διασφαλίζεται η εμπλοκή των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΠΕΝ** (ενέργειας, χωροταξίας και δασών).
- οι ΕΠΜ πρέπει **να αξιοποιήσουν όλα τα διαθέσιμα πρωτογενή δεδομένα** (περιλαμβανομένων αυτών που έχουν συλλεγεί στο πλαίσιο εκπόνησης ποικίλων ΜΠΕ και ΕΟΑ έργων Α.Π.Ε. και όχι μόνο ή και έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο μετακατασκευαστικών εκθέσεων παρακολούθησης αιολικών πάρκων εντός προστατευόμενων περιοχών).

Γ] Πλέον στην Ελλάδα λειτουργεί ήδη μια κρίσιμη μάζα αιολικών πάρκων σε προστατευόμενες περιοχές. Η εμπειρία δείχνει ότι η, σύμφωνα με τη νομοθεσία και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, εγκατάσταση και λειτουργία αιολικών πάρκων σε περιοχές Natura έχει απολύτως διαχειρίσιμες και προβλέψιμες πραγματικές επιπτώσεις, οι οποίες κατά κανένα τρόπο δεν δικαιολογούν την έκταση και την ένταση των οριζόντιων αποκλεισμών που κατά καιρούς προτείνονται.

Στο πλαίσιο αυτό **προτείνουμε:**

- το Υπουργείο να αναλάβει και να εκτελέσει ένα **ευρύ πρόγραμμα απολογιστικής μέτρησης των πραγματικών επιπτώσεων των αιολικών πάρκων στο δίκτυο Natura και γενικά τη βιοποικιλότητα**. Η αξιοπιστία ενός τέτοιου προγράμματος εάν εκτελεστεί από την Κυβέρνηση θα είναι αναμφισβήτητη. Προτείνουμε επιπλέον στο σχεδιασμό και στην εποπτεία της εκτέλεσης του προγράμματος να εμπλακούν, εκτός από την ΕΛΕΤΑΕΝ, φορείς και οργανώσεις που εκφράζουν σκεπτικισμό ή απόψεις ενάντια στην αιολική ενέργεια, ώστε να διασφαλιστεί η μέγιστη διαφάνεια και να αρθεί εκ των προτέρων κάθε καλόπιστη επιφύλαξη για την πρόταση αυτή.

Δ] Την περίοδο αυτή είναι υπό αναθεώρηση το υφιστάμενο **Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο** για τις Α.Π.Ε. Προσδοκούμε ότι η οποιαδήποτε αλλαγή στο ΕΧΠ-ΑΠΕ θα ακολουθήσει τη βασική καθορισμού σαφών και διάφανων κανόνων που δεν θα ανατρέπονται από κατώτερα σχέδια. Προσδοκούμε επιπλέον ότι οι αλλαγές δεν θα γίνουν αιφνιδιαστικά αλλά μετά από εξαντλητικό διάλογο, με βάση τους κλιματικούς στόχους και το εκδηλωμένο επενδυτικό ενδιαφέρον.

Ε] Στο πλαίσιο εισαγωγής οριζόντων a priori αποκλεισμών, διακινείται ορισμένες φορές η ιδέα να αποκλειστεί **η εγκατάσταση Α.Π.Ε. σε μεγάλα υψόμετρα**. Τέτοιος οριζόντιος αποκλεισμός δεν υπάρχει πουθενά στην Ευρώπη και θα έχει πολλαπλές αρνητικές συνέπειες όπως τεκμηριώνουμε στο Υπόμνημά μας. Μεταξύ άλλων θα αυξήσει την επενδυτική ανασφάλεια δημιουργώντας αμφιβολία για ώριμες ή ακόμα και για εν λειτουργία επενδύσεις. Περαιτέρω, θα υπονομεύσει σε μέγιστο βαθμό την προσπάθεια επίτευξης των στόχων Α.Π.Ε. αφού θα αποκλείσει την υλοποίηση έργων που μπορεί να είναι απόλυτα συμβατά με το περιβάλλον μιας περιοχής, μόνο και μόνο επειδή το υψόμετρο αυτής της περιοχής ξεπερνά ένα, εν πολλοίς αυθαίρετο, όριο.

ΣΤ] Πέραν των ανωτέρω, που αναλύονται περισσότερο στο συνημμένο Υπόμνημα, επιθυμούμε να θέσουμε υπόψη σας τον κρίσιμο ρόλο των δασικών υπηρεσιών στην αδειοδότηση και υλοποίηση έργων Α.Π.Ε.

Αυτός ο ρόλος είναι σημαντικός και κυρίως διαρκής, αφού οι δασικές υπηρεσίες εμπλέκονται σε πάρα πολλές και διαφορετικές φάσεις, σε όλη τη διάρκεια ανάπτυξης, μελέτης και αδειοδότησης ενός έργου Α.Π.Ε. Ενδεικτικά αναφέρουμε την γνωμοδότηση για την έγκριση επέμβασης που ενσωματώνεται στην ΑΕΠΟ, την έκδοση της Πράξης Πληροφοριακού Χαρακτήρα, την έγκριση τεχνικών μελετών οδοποιίας, την έγκριση και επίβλεψη εκτέλεσης μελετών αποκατάστασης, τον καθορισμό των αντισταθμιστικών αναδασώσεων ή δασοτεχνικών έργων και την έγκριση και επίβλεψη εκτέλεσης των σχετικών μελετών, την έκδοση του πρωτοκόλλου εγκατάστασης. Πρόκειται για ένα τεράστιο όγκο υποχρεώσεων που στην πράξη δημιουργεί καθυστερήσεις και θέτει σε κίνδυνο τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης για τα οποία έχουν δεσμευθεί οι επενδυτές.

Για αυτό προτείνουμε:

- Την γενναία και σημαντική **ενίσχυση του προσωπικού των δασικών υπηρεσιών** σε όλη την Ελλάδα.
- Την **πλήρη απεμπλοκή της διαδικασίας έκδοσης πρωτοκόλλου εγκατάστασης στην περιοχή επέμβασης για την υλοποίηση του έργου Α.Π.Ε., από τη διαδικασία καθορισμού, μελέτης και έγκρισης των προβλεπόμενων αντισταθμιστικών αναδασώσεων ή δασοτεχνικών έργων** (που γίνονται σε άλλες θέσεις που υποδεικνύει το Δασαρχείο και δεν εμπλέκονται με την θέση υλοποίησης του έργου Α.Π.Ε.). Πρόκειται για δύο ανεξάρτητες διαδικασίες και για αυτό η καθυστέρηση από πλευράς της διοίκησης να καθορίσει και εγκρίνει τα αντισταθμιστικά έργα, δεν θα πρέπει να καθυστερεί την υλοποίηση του έργου Α.Π.Ε. που αντιμετωπίζει αυστηρές και στενές προθεσμίες.
- Τη ριζική απλοποίηση της διαδικασίας γνωμοδότησης και έγκρισης ενός έργου Α.Π.Ε. από τις δασικές αρχές στο πλαίσιο της ΑΕΠΟ, η οποία αρχόμενη από την υποκείμενη αρχή (Δασαρχείο) διέρχεται σήμερα όλα τα στάδια της ιεραρχίας που επαναγνωμοδοτούν έως ότου καταλήξει στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή που συντάσσει την ΑΕΠΟ. Θα μπορούσε, **η γνώμη του Δασαρχείου να διαβιβάζεται απευθείας στην περιβαλλοντική αρχή κοινοποιούμενη στη λοιπή ιεραρχία**. Η γνώμη θα αφορά το επιτρεπτό ή μη της επέμβασης και τους όρους υπό τους οποίους επιτρέπεται. Στην περίπτωση που η γνωμοδότηση είναι αρνητική ή θέτει υπερβολικούς περιορισμούς με τους οποίους δεν συμφωνεί η προϊσταμένη αρχή – η οποία έχει πιο συνολική εικόνα της εθνικής προσπάθειας για τους στόχους Α.Π.Ε. και για την αντιμετώπιση ανάλογων έργων σε περιοχές εκτός της αρμοδιότητας του συγκεκριμένου Δασαρχείου – τότε να έχει δικαίωμα η προϊσταμένη αρχή να εκφράσει τεκμηριωμένα της θετική της γνώμη.
- Τη διευκρίνιση του ακόλουθου θέματος: Πλέον η νομοθεσία προβλέπει ποικίλες προϋποθέσεις για τη διατήρηση της Άδειας Παραγωγής ή της Βεβαίωσης Παραγωγού, οι οποίες αν δεν τηρηθούν από τον αδειούχο φορέα συνεπάγονται την αυτοδίκαιη

παύση της Άδειας Παραγωγής ή της Βεβαίωσης Παραγωγού (π.χ. μη καταβολή του τέλους διατήρησης αδειών της παρ. 1 και 6 της υποπαραγράφου Ι του άρθρου 1 του Ν. 4152/2013 ή μη τήρηση των προθεσμιών της παρ. 2 του άρθρου 12 του Ν. 4685/2020). Η αυτοδίκαιη παύση καταγράφεται και δημοσιεύεται σε πίνακες της ΡΑΕ. Αν και είναι προφανές ότι η παύση της Άδειας Παραγωγής ή της Βεβαίωσης Παραγωγού συμπαρασείρει και όλες τις άδειες που προϋποθέτουν την ύπαρξη Άδειας Παραγωγής ή Βεβαίωσης Παραγωγού, αυτό δεν αναφέρεται ρητά σε κάποιο νόμο¹. Εμφανίζονται έτσι περιπτώσεις όπου οι δασικές αρχές δεν γνωμοδοτούν για ένα σταθμό Α.Π.Ε. όταν εκτάσεις διαφόρων συνοδών έργων του (οδοποιία πρόσβασης, έργο σύνδεσης) ή εκτάσεις που έχουν εντοπιστεί για την εκτέλεση των αντισταθμιστικών αναδασώσεων ή δασοτεχνικών έργων, επικαλύπτονται με εκτάσεις για τις οποίες κατά το παρελθόν είχε γνωμοδοτήσει η δασική αρχή ή είχε εκδοθεί ΑΕΠΟ για άλλο έργο Α.Π.Ε. του οποίου όμως η Άδεια Παραγωγής ή η Βεβαίωση Παραγωγού έχει παύσει για τους λόγους που αναφέρθηκαν.

Θα πρέπει λοιπόν η δασική αρχή να γνωμοδοτεί για το έργο Α.Π.Ε. που διαθέτει Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού, όταν η Άδεια Παραγωγής ή η Βεβαίωση Παραγωγού άλλου έργου Α.Π.Ε. έχει παύσει, χωρίς να απαιτεί προηγουμένως την ύπαρξη ιδιαίτερης πράξης ακύρωσης της ΑΕΠΟ του άλλου αυτού έργου.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας.

Με εκτίμηση,

Παναγιώτης Λαδακάκος
Πρόεδρος ΔΣ ΕΛΕΤΑΕΝ

Συνημμένο:

Υπόμνημα για τα ζητήματα σχετικά με την περιβαλλοντική προστασία και την ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας

¹ Πρέπει πάντως να επισημανθεί η διάταξη της παρ.1 του άρθρου 1 του Ν.4685/2020: «Η ΑΕΠΟ έχει διάρκεια ισχύος δεκαπέντε (15) έτη, εφόσον δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων, βάσει των οποίων εκδόθηκε.». Βασική ερμηνεία της διάταξης είναι πως παυομένης της ισχύος της Άδειας Παραγωγής ή της Βεβαίωσης Παραγωγού, επέρχεται ουσιώδης μεταβολή των δεδομένων, βάσει των οποίων εκδόθηκε η ΑΕΠΟ του.